

L'AMENANÇA DE LA DESESTACIONALITZACIÓ TURÍSTICA

Joan Lluís Ferrer

Periodista. Autor de "Ibiza, la destrucció del paraíso"

Tothom sap com de petita és l'illa d'Eivissa (571 km²) i tot-hom es fa una idea aproximada de com de gran és Cuba (109.884 km²). Idò bé, Eivissa rep al cap de l'any quasi els mateixos turistes que tot Cuba. Entre maig i principis d'octubre, una allau de quatre milions de persones procedents de tota Europa arriba a les illes Pitiüses per passar les seues vacances i divertir-se. Això passa damunt un territori amb 150.000 persones de població fixa (Eivissa) i 12.000 (Formentera).

Aquesta massificació turística no té precedents. És difícil trobar en el planeta llocs tant petits on s'acumuli tanta gent. Hauríem de recórrer a casos ex-

trèms per trobar comparacions acceptables. Segons l'Índex de Pressió Humana que anualment elabora la Universitat de les Illes Balears (UIB), en el moment de màxima ocupació, en el mes d'agost, Eivissa té damunt el seu territori prop de 380.000 persones, que arribaran a les 400.000 l'any 2020 si es manté la mateixa tendència. En resum: un formiguer humà que converteix l'illa en una autèntica aglomeració social i en un exemple d'insostenibilitat en l'àmbit mediambiental.

Des de l'any 2014, aproximadament, Eivissa ha entrat en l'època dels rècords. De fet, no n'ha sortit mai, d'aquesta espiral. L'arribada de passatgers està patint pujades de vertigen d'un any per

l'altre. Només des de 2018 sembla haver-se frenat aquesta tendència. Però s'ha frenat, no s'ha reduït. Quatre milions d'arribades en un any. Estam, per tant, damunt el cim de les xifres de massificació més espectaculars que mai s'han vist.

En què es tradueix això, a nivell pràctic? Anar a la platja a prendre el sol damunt la teua tovallola és una aventura. Superar la prova dels embussos de trànsit a les carreteres sense perdre els nervis és gairebé impossible. No sentir renous d'alguna sala de festa, música a tot volum sortint d'alguna casa de camp o d'algun iot a la costa és també una pretensió innocent durant tot l'estiu. Acudir als serveis públics





(Urgències de l'hospital, jutjats, etc.) és exposar-se a esperar durant hores. Tot això, per no parlar dels impactes damunt el medi natural: la plaga de iots damunt la posidònia mata aquesta planta submarina imprescindible per a la supervivència de les platges i la salut de l'atmosfera.

Bé, això és l'estiu. Sempre queda l'esperança de l'hivern, quan tot això s'esvaeix com un malson i és possible gaudir d'un simulacre prou acceptable del que hauria de ser Eivissa. Però ara les autoritats turístiques i empresarials estan aconseguint un dels seus objectius més irrenunciables: la desestacionalització. És a dir, portar turisme a l'hivern.

Fa dècades que s'en parla d'això, i per ara mai no havia funcionat. Des de fa quatre o cinc anys, però, el cert és que la temporada es va allargant. De manera lenta i potser imperceptible, però inequívoca. Alguns mesos de maig ja han rebut els mateixos turistes que el mes de juny de fa cinc o sis anys enrere. I pel que fa a octubre, cada cop s'assembla més a setembre.

La desestacionalització és un perill per al medi ambient i per a la convivència pública. Multiplicar la població que tenen Eivissa i Formentera durant l'hivern equival a multiplicar el número i la inten-

sitat dels impactes ecològics. El simple fet que arribin milers de persones més durant la temporada baixa augmentaria la pressió sobre les depuradores (que a Eivissa només depuren a mitges), saturaria les carreteres igual que a l'estiu, i ajudaria a col·lapsar els serveis públics tal i com passa a la temporada alta. Les administracions mai poden anar tan aviat a l'hora d'ampliar les infraestructures com creix la població. Si això ja passa ara amb el turisme concentrat a l'estiu, què passarà quan aquesta massificació s'escampi a l'hivern?

Els defensors de la desestacionalització incorren en dues grans equivocacions. Una d'elles és que "cal augmentar el turisme a la temporada baixa perquè es redueixi la massificació a la temporada alta". Un objectiu inequívocament innocent i ingenu. Com pensam dir a la gent: "No, no vengueu a l'estiu, veniu a l'hivern"? Com impedirem que segueixi augmentant el número de turistes a l'estiu? El que acabarem tenint és més gent tant a la temporada alta com a la temporada baixa. Hi haurà, inevitablement, un augment linial i global de població a Eivissa en el conjunt de l'any, amb totes les conseqüències socials i ambientals que això comporta.

L'altra gran fal·làcia consisteix a pensar que el turisme d'hivern "serà més pacífic" que el d'estiu. Pensar això és pensar que

el món de les discoteques i de l'oci nocturn estaran badant durant l'hivern, amb les mans plegades. Una altra mostra d'ingenuïtat. Tan aviat com el món de la nit descobreixi els beneficis que pot tenir amb el turisme d'hivern, tendrem discoteques obertes des de gener fins a desembre ininterrompudament, hi haurà renou tant si plou com si fa sol, i tant si és Nadal com si estam en agost. Els problemes de l'estiu s'hauran escampat aleshores a tot l'any.

El turisme és una font d'ingressos a la qual no s'ha de renunciar, però resituant-la dins uns límits de sostenibilitat. I la desestacionalització, avui en dia, desborda qualsevol pretensió de sostenibilitat i convivència. El més greu és que aquesta amenaça no només té el suport entusiasta dels dos grans partits polítics i els empresaris, sinó també de sindicats, formacions d'esquerres de tot signe i entitats socials. De fet, costa trobar testimonis de rebuig a la desestacionalització a les Pitiüses.

Eivissa i Formentera no es poden permetre ni un turista més, ni a l'estiu ni a l'hivern. Cal aturar aquesta allau per recuperar la qualitat de vida. Com diuen els farmacèutics, no hi ha verins, només hi ha dosis. Depenent de si la dosi és l'adequada o és excessiva, tenim un medicament o un verí. No ens enverinem més. ■